

‘IK HEB ZULKE DOMME DINGEN GEDAAN IN DE LIEFDE. ZO NAIEF, ZO VOL ERIN’

CARICE VAN HOUTEN heeft heerlijk werk, maar soms voelt de druk loodzwaar. Muziek is haar vlucht. ‘Een cd maken is het allerleukste wat ik ooit heb gedaan. Je moest de lach van mijn gezicht af slaan.’ Een interview in drie songs.

Bekaf is ze. Te hard en te veel gewerkt. En behoorlijk ziek geweest ook. Niet het meest ideale moment voor een interview. ‘Ik zit niet echt lekker in mijn vel.’ Slikken en weer doorgaan, tranen bedwingen; ze is niet anders gewend. Een geweldige carrière in binnen- en buitenland heeft zo zijn keerzijde. Twee dagen heeft Carice vrijaf. Daarna vliegt ze weer naar de set, opnames voor de speelfilm *The Fifth Estate*. In een groene strakke broek, wijde bordeauxrode slobbertrui en op blote voeten doet ze open. Geen spoortje make-up te bekennen. In huis is het opvallend stil.

Ik heb mijn stille periode. Al weken heb ik geen muziek aan. Er zijn tijden dat ik echt niet zonder muziek kan. Nu loop ik achter en dat is heel uit-

zonderlijk. Als het om nieuwe muziek gaat, ben ik een pionier. Stille is fijn als ik het heel erg druk heb. Verleden week ben ik doodziek geweest, lag op bed met hoge koorts. De setdokter besloot dat ik niet mocht werken. Ver weg van huis in een hotelbed liggen is dan niet fijn. Zo eenzaam. Als ik écht heel ziek ben, helpt muziek mij niet. De meeste muziek in mijn bibliotheek is zo melancholisch.’ (glimlacht) ‘Als ik te moe ben, of ziek, of als ik niet lekker in mijn vel zit, is die muziek te heftig. Treurige en dromerige muziek heeft mij altijd aangetrokken. >

‘VERDRIET SPAAR IK OP. DAT GAAT EEN KEER HELEMAAL MIS’

Vroeger was ik bang voor stilte; moest ik alles met muziek opvangen. Ik kon daar heerlijk in verdwijnen. Muziek was een vlucht. Een verslaving, een obsessie zoals andere mensen naar de drank grijpen. Ik ben blij dat ik nu ook tegen die stiltes kan.’

1. FAITH

‘Dat nummer van George Michael heb ik als puber helemaal grijsgedraaid. Toen begon het al. Als het thuis niet fijn was, als mijn ouders bijvoorbeeld ruzie hadden, verdween ik in zijn muziek. Op *A different corner* schuifelde ik voor het eerst. Niet met de jongen op wie ik verliefd was, want hij pikte mijn beste vriendin eruit. Dat zat me he-le-maal niet lekker. Vluchten in muziek gaat me makkelijk af. Ik zit er direct in, net als in een film, een soundtrack. Natuurlijk is een vlucht maar een tijdelijke afleiding; daarna komt de depressie. Als puber was ik vaak verliefd. Mijn allereerste echte vriendje was een alto met een blonde staart. Toen kwamen de Red Hot Chili Peppers en Pearl Jam net op. Daar had ik geen zak mee. Maar ik ging wel met hem mee naar Pinkpop - als een veel te goed uitgekiende Oilily-hippie. Ik wilde alleen maar zoenen in een tentje. Die festivalmuziek kon mij totaal niet bekoren.

Ik ben licht ontvlambaar. Kan iemand snel leuk vinden. Maar écht verliefd worden, dat overkomt me niet zo snel meer. Dat ik continu aan het werk ben, maakt het misschien ook wel lastig. Aan de andere kant, ik geloof niet dat ik mijn kans vergroot door minder te werken; ik ben geen uitgaanstype. Bekend zijn maakt het er ook niet makkelijker op. Mannen doen óf alsof het ze geen reet interesseert en drukken mij naar beneden óf ze hemelen me op en zijn mijn grootste fans. Een tussenweg is er bijna niet. Het buitenland is de oplossing. Daar kennen de mannen

me niet zo goed. Op de set ben ik gewoon Carice. Niet de Carice met de vijf Gouden Kalveren die met zonnebril, onopgemaakt onherkenbaar de straat op moet.

Er is ook nog een leven naast mijn werk. denk ik daar vaak aan. Dat is mijn allergrootste frustratie. Ik heb succes, heb dit allemaal zelf opgebouwd, maar ja, wel alleen. Ik heb geen gezin. Als ik bij mijn zus (Jelka, red.) ben geweest en haar met mijn neefje zie, kan ik jaloers op het plaatje worden. Maar het heeft geen zin om de hele tijd te denken: ik doe het verkeerd, mijn leven is niet compleet. Dat is niet waar. Ik ken genoeg mensen die gewild of ongewild kinderloos zijn met een prima leven. Geluk staat voorop; hoe je dat invult, maakt niet uit. Iets rustiger aan doen, dat zou ik wel willen. Ik zeg ook vaak nee tegen projecten, vooral in Nederland. Grote films doe ik nu even niet. Een jaartje of wat ertussenuit is bijna onmogelijk. Ik ben nooit klaar. Na het filmen moet ik de nasynchronisatie doen en lopen de persaanvragen binnen. Mijn werk blijft maar doorgaan. Ik kan bijna niet stoppen. Of ik moet mezelf ziek melden. En de hypotheek loopt ook door. Vakantie? Ik kan me niet heugen wanneer ik drie weken ben weggeweest. Écht niet. Ach, ik krijg ook geen hele harde piemel van een

paar weken Thailand in m'n uppie, al zou het wel goed voor me zijn. Een time-out gaat er echt wel van komen; ik kan niet altijd in een sneltrein zitten. Een sabbatical is een fantasie die elke dag door mijn hoofd gaat. Twee dagen vrij en lekker thuis de afwasmachine uitruimen en simpele klusjes doen, dat is nu al vakantie. Daar geniet ik van. Een beetje treurig misschien?’

2. BLUE

‘Die plaat van Joni Mitchell is voor mij de mooiste ever. Blue gaat over mij. Veel mensen hebben dat met deze plaat, daar ben ik niet uniek in. De complexiteit van de liefde bezingt ze zó mooi. Hoe complex ík ben? Pff, heb je even? Aan de ene kant wil ik vrij zijn zonder losbandig te zijn, aan de andere kant wil ik niet alleen blijven. Die commitmentangst staat gelijk aan verlatingsangst, een ontzettend vermoedend patroon. Soms gaat het beter, soms heb ik een terugval. Die verlatingsangst heeft ongetwijfeld met mijn jeugd en gescheiden ouders te maken. Daar heb ik last van. Ik kan niet goed uitleggen waarom, dat is te persoonlijk. Blue druipt van verlangen, is op een bepaalde manier über-romantisch. Haast niet realistisch meer. Ik kan kinderlijk romantisch naar die prins op het witte paard verlangen - o, hij moet niet écht met een wit paard aankomen, hoor! - maar met dat sprookjesachtige beeld schiet ik niks op. Dan word ik alleen maar teleurgesteld. >

Die prins bestaat niet, daar ben ik wel achter gekomen. Dat gevoel van ervoor willen gaan, is me wél meerdere keren overkomen. Hoe complex de liefde ook was. Dat is voor mijn doen al heel wat. Tsja, en dan blijkt het niet te gaan en moet ik zoals Marco Borsato zo mooi zegt: 'even slikken en weer doorgaan'. Ik kan ook niet anders; ik móet doorgaan. Dat is echt niet gezond aan mijn vak. Ben ik verdrietig en zou ik het liefst een avondje willen doorhuilen, dan kan dat niet omdat ik de volgende dag weer op de set moet staan. Als ik maar een béétje huil, heb ik al zulke dikke ogen. Verdriet spaar ik op. Dat gaat een keer helemaal mis. Daar moet ik voor oppassen, ik moet blijven ventileren. Praten doe ik bij een therapeut en ik hou veel contact met mijn vrienden. Dat ik niet vervangbaar ben, vind

ik weleens moeilijk. Ziek zijn kan helemaal niet. Soms sta ik met koorts te spelen. Of heb ik een première en moet ik net die dag ook naar het ziekenhuis. Mijn gevoel, wat er werkelijk speelt, moet ik verbloemen. Dat geeft een enorme druk. Ik wil helemaal niet klagen, het gaat me ook steeds beter af. Ik heb heerlijk werk maar soms - zoals vandaag - voelt die druk loodzwaar.

Ik moet goed bij mezelf blijven. Het is te gek om vijf Gouden Kalveren te winnen. Maar bij alles wat ik doe voel ik dat ik die Kalveren waar moet maken. Mensen verwachten veel van me, zetten me op een voetstuk. Dan kan ik alleen nog maar vallen. Dat is doodeng. Soms kan ik zó jaloers zijn op net afgestudeerden. Wat heerlijk dat je nog fouten mag maken! Het gevaar ligt op de loer dat ik me te veel van die verwachtingen aantrek. Vooral het geen fouten meer mogen maken, vind ik moeilijk. Ze worden zo hard afgestraft. Ik ben er om dingen te leren; zo sta ik in het leven. Als ik zin heb om zonder ervaring een plaat te maken, doe ik dat tóch. Met alle gevolgen van dien: wat ik niet allemaal over me heen heb gekregen! Vóór mijn debuutalbum uit was riepen mensen al: 'schoenmaker, blijf bij je leest!' Ze hadden nog geen noot gehoord. Daar ben ik gevoelig voor. Twitter is dan zo'n gevaarlijk medium. Lul maar een end raak, denk ik meestal. Maar ik ben ook niet van steen; ik ben niet met een olifantenhuid geboren. Ik ben dit vak juist gaan doen omdat ik een kwetsbaar, verlegen meisje was. Met spelen kan ik me uiten. Ondertussen ben ik gepokt en gemazeld, maar dat ik succes heb, betekent niet dat al die kritiek mij niet raakt. Ik heb geen harnas aangetrokken en ben ook niet opgeleid om uitgescholden te worden. Ik laat me weleens verleiden tot een discussie met een of andere gek. (fluistert) Er zijn zó veel boze mensen op de wereld. Zó veel gekken. O, mijn god. 'Had je maar niet beroemd moeten worden, hè,' dat zeggen ze dan ook nog. Met andere woorden: zeik niet, je verdient genoeg geld. Maar iedereen wil gewaardeerd worden en af en toe een schouderklopje krijgen voor wat hij doet. In het begin lag ik weleens wakker van die Twitterberichten. 'Pardon, ken ik u?' stuurde ik dan terug.

Oorspronkelijk wilde ik vooral muzikjes met mensen delen. Daarom deed ik aan social media. Uiteindelijk heb ik ook een stem. Ben ik het een keer niet eens met iets wat over mij wordt geschreven,

'HAD IEDEREEN MAAR ZO'N DEEPAK CHOPRA-BOEKJE OP DE WC LIGGEN'

dan kan ik het ventileren. Neem laatst. Ik was in Londen geweest en had op Twitter een foto van een bruidstaart gezet. 4000 pond kostte dat ding. Zo belachelijk veel geld! Tien minuten later staat er op de *Telegraaf*-site: 'Geen dure bruidstaart voor Carice van Houten'. Dat moet ik dan toch even rechtzetten. Maar al die berichtgeving is ook een valkuil. Ik kan het niet allemaal controleren; ze vinden altijd wel iets om over te schrijven. Voor *Zomergasten* heb ik heel zorgvuldig een programma samengesteld. Heel fragiel, met tedere momenten. In *Volkskrant Magazine* heb ik een heel openhartig interview gegeven over mijn succes, de roem en de minder vrolijke keerzijde. Ik stel me kwetsbaar op en dan gaan zij als olifanten over me heen. Die genadeloosheid doet weleens pijn. Ik realiseer me dondersgoed dat niet iedereen me aardig hoeft te vinden. Ik haat haar, hebben sommige mensen voor zichzelf besloten. Daar moet ik me bij neerleggen. Lastig, want ik ben van het harmoniemodel. Wil met niemand ruzie en probeer iedereen te vriend te houden. Dat zit er al in vanaf mijn jeugd. Maar omdat ik toch op mezelf moet passen, ben ik harder geworden. Niet altijd even leuk.'

3. I AM HERE

'Mijn cd *See you on the ice* maken, is het allerleukste wat ik ooit heb gedaan. Ik heb alleen maar gelachen! Die lach moest je van mijn gezicht af slaan. Zó leuk. Ik kon er alles van mezelf in stoppen. Tot het laatste moment had ik controle over de opnames.

Tot drie uur 's nachts, voor de cd naar de drukker ging, zat ik nog met mijn vinger op de schuiven. Zingen is voor mij een hobby. Ik geniet er enorm van. Dat maakt het misschien ook wel zo relaxed. Ik ga ook zeker weer een nieuw album maken. Misschien ga ik dan wel een jaartje toeren met de band. Gevoelige mensen horen met hoeveel liefde de cd is gemaakt. Dat krijg ik gelukkig ook terug. Ik heb het als een miniatuurschilderijtje gemaakt. Sommige critici hadden de *guts* hun mening over *See you on the ice* bij te stellen, nadat ze te vroeg 'schoenmaker, blijf bij je leest' hadden geroepen. Dat waardeer ik. Waarom mag ik geen twee dingen tegelijk doen? Waarom moet ik mezelf vastzetten? Zo kortzichtig. Ik heb het al eerder gezegd: je zou toch willen dat iedereen een Deepak Chopra-boekje in z'n wc heeft liggen. Iets meer spiritueel besef zou Nederland niet misstaan. Nee, bij mij ligt dat boekje niet in de wc: het zit in mijn koffer.

'I am here', het eerste nummer dat ik voor het album schreef, voel ik nu zó bij me binnenkomen - ik ben niet echt in een jubelstemming. Het gaat over een vrouw die zich overgeeft aan de liefde, aan de ander. Hij geeft weinig sjoege. Dat is een beetje kort door de bocht, maar hij kan er niets mee. Wil er niets mee. 'Hallo, ik geef me over. Ik ben er', het wordt niet gehoord. Een soort van onbeantwoorde liefde. Heel herkenbaar. Dan moet je loslaten. En loslaten is het állermoeilijkste in het hele leven. Pff, *good luck*. Ach, in de liefde heb ik zulke domme dingen gedaan.' Zo naïef, zo vol erin. Liefde is een leerproces. <<

WINNEN: CARICE IN CONCERT

Carice speelt met haar band op 22 april in Mezz (Breda), op 23 april in De Oosterpoort (Groningen) en op 24 april in Paradiso (Amsterdam). **Esta geeft 4x 2 kaarten weg:** 2x 2 voor Breda en 2x 2 voor Groningen. Hebben? Kijk op estamagazine.nl/carice

OVER CARICE (36)
Ze is een van de meest getalenteerde en geliefde actrices van Nederland en heeft een indrukwekkende reeks films op haar naam staan, waaronder *Komt een vrouw bij de dokter*, *Zwartboek*, *Alles is liefde*, *Black butterflies* en *Valkyrie* - een hoofdrol naast Tom Cruise. Carice ontving vijf Gouden Kalveren, een record in de geschiedenis van het Nederlands Film Festival, en vier Rembrandts. Op het Tribeca Film Festival in New York werd ze uitgeroepen tot Best Actress voor haar rol in *Black butterflies*. Op dit moment draait Carice de internationale speelfilm *The Fifth Estate*, waarin ze een bijrol heeft. In april doet ze met haar band drie poppodia aan en vanaf 1 april is ze te zien op tv: in het tweede seizoen van de HBO-serie *Game of thrones* (elke maandag, 20.30 uur, HBO 1).